

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-5 ביולי, 2022, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

זכות שימוש בנכס שהתקבלה ללא תמורה - הטיפול החשבונאי (צורף לתיק הישיבה)

1. היו"ר מציין כי צדיק עדכנה את המסמך בהתאם להחלטות שהתקבלו בישיבה הקודמת והמסמך מובא לאישור.
2. צדיק מוסיפה כי הכינה גם שתי דוגמאות – האחת ממחישה את הטיפול החשבונאי בהבטחה בלתי מותנית כאשר השפעת ערך הזמן של הכסף אינה מהותית (הבטחה לשלוש שנים) והשנייה ממחישה את הטיפול החשבונאי בהבטחה בלתי מותנית שניתנה בהקשר של הסכם חכירה לתקופה של עשר שנים שבה השפעת ערך הזמן של הכסף היא מהותית.
3. היו"ר מבקש מחברי הוועדה לאשר את המסמך לפרסום. היו"ר, חבר ועדה¹, חבר ועדה אחר, חבר ועדה נוסף, חבר ועדה רביעי וחבר ועדה חמישי מאשרים את המסמך לפרסום.

הצעה לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים (צורפה לתיק הישיבה) (להלן-ההצעה לתקן)

4. היו"ר מציין כי צדיק עשתה עבודה מצוינת בהכנת החומר לדיון. מוסיף כי ההצעה לתקן כוללת השוואה לתקן FRC 102 (להלן- התקן האנגלי) (המבוסס על ה-IFRS for SME) והשוואה ל-9 IFRS. מודה לחבר הוועדה הנוסף שהפנה לתקן האנגלי בנושא.
5. היו"ר מציין כי בסעיף 1.1 נפתח במשפט "חלק 1 מכשירים פיננסיים בסיסיים וחלק 2 סוגיות במכשירים פיננסיים אחרים עוסקים בהכרה, בגריעה, במדידה ובגילוי של מכשירים פיננסיים (נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות)". מוסיף כי לעניין הגילוי קיים תקן חשבונאות מספר 22, מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה. שואל אם יש לרכז את הגילוי בתקן חשבונאות מספר 22 או שחלק מדרישות הגילוי יישארו בתקן זה.
6. צדיק מסכימה שיש לדון בנושא זה ויש לשקול אם להעביר את כל דרישות הגילוי לתקן חשבונאות מספר 22 או להתאימן, אך בדעה שיש לערוך את הדיון בשלב מאוחר יותר. מוסכם על הנוכחים.

¹ ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

7. צדיק מציינת כי ההצעה לתקן ערוכה כשני חלקים במקביל לפרקים 11 ו-12 ב-IFRS for SME. מוסיפה כי ב-IFRS for SME יש מילון מונחים המשמש לכל התקן ולפיכך להצעה לתקן נוספו הגדרות המתייחסות רק לפרקים 11 ו-12. מציינת כי ב-IFRS for SME מסומנים המונחים המוגדרים בbold אך שיטה זו אינה נהוגה בתקינה הישראלית ולכן הסימון הוסר בהצעה לתקן. מוסיפה כי בפרקים 11 ו-12 ל-IFRS for SME סומנו מונחים רבים שלא נהוג בתקינה הישראלית להגדירם בכל תקן לדוגמה – הכרה, מדידה וכו' וגם מונחים שהגדרתם אינה מתאימה לפרקים אלה כגון שליטה על ישות. מציינת כי הגדרות אלה אינן כלולות בסעיף ההגדרות שנוסף. מציינת כי בנושא ההגדרות יתקיים דיון בהמשך הישיבה. מוסיפה כי כאשר ה-IASB תיקן את ה-IFRS for SME בשנת 2015, נוספו לתקן סעיפי פרשנות למונח "עלות או מאמץ מופרזים" וזאת בעקבות דיון שהתקיים בצוות SME של ה-IASB. מציינת כי סעיפים אלה הם סעיפי הפרשנות היחידים שקיימים בהתאם לבדיקה שבוצעה על ידי חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי והם נוספו בסעיפים 1.38 א-ג. מוסיפה כי פרק 11 כולל מבוא לפרק עצמו. בדעה כי יש להעביר את המבוא מההצעה לתקן למבוא לתקן. מציינת כי בישיבות הבאות יתקיים דיון בנושא גידור וגריעה ודרישות הגילוי. מוסיפה כי ההשוואה לתקן האנגלי משולבת בתוך ההצעה לתקן וכי בתקן האנגלי קיימים מספר הבדלים עיקריים:
- א. קיימת אפשרות לייעד לשווי הוגן דרך רווח או הפסד מכשירי חוב מסוימים ומחויבויות למתן הלוואה ומחויבויות לקבלת הלוואה (אפשרות שלא קיימת ב-IFRS for SME).
- ב. ההקלה המתייחסת ל"עלות או מאמץ מופרזים" הושמטה מהתקן האנגלי עקב חשש מאי יישום עקבי של ההקלה.
- ג. בתקן האנגלי שולבו התיקונים שבוצעו ל-IFRS 9 משנת 2015.

סעיף 1.2 – בחירת מדיניות חשבונאית

8. צדיק מציינת כי סעיף זה ב-IFRS for SME מאפשר בחירת מדיניות חשבונאית בין יישום פרקים 11 ו-12 לבין יישום IAS 39 ובתקן האנגלי נוספה אפשרות ליישם את IFRS 9. מוסיפה כי ההחלטה הטנטטיבית של ה-IASB היא לבטל את אפשרות הבחירה. שואלת מה עמדת הנוכחים לגבי בחירת מדיניות חשבונאית בתקינה הישראלית.
9. היו"ר תומך בביטול אפשרות בחירת מדיניות חשבונאית. חבר הוועדה האחר מסכים.
10. חבר הוועדה הנוסף שואל אם אין לאפשר יישום של IFRS 9. חבר הוועדה החמישי בדעה שיש לאפשר אימוץ של IFRS 9.
11. חבר הוועדה האחר מציין כי חברה שתרכזה ליישם את IFRS 9 תאמץ את כל תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים. מוסיף כי מתן אפשרות לאימוץ IFRS 9 ידרוש הן בחינה של הקורלציה של ההצעה לתקן לתקנים אחרים בתקינה הישראלית והן בחינה של הקורלציה של IFRS 9 לתקנים אחרים בתקינה הישראלית.

12. היו"ר מציין כי הוחלט על אימוץ IFRS for SME וכי ההחלטה הטנטטיבית של ה IASB היא ביטול אפשרות הבחירה.

13. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי אין לאפשר חלופות נוספות מאחר שההחלטה היא לאמץ את ה- IFRS for SME ומאחר שה IASB החליט על ביטול האפשרות לבחירת מדיניות חשבונאית. חבר הוועדה מסכים.

14. היו"ר מסכם כי לאור תמיכת ארבעה חברי ועדה מתוך שישה הוחלט לא לאפשר בחירת מדיניות חשבונאית.

סעיפים 1.3-1.6 - מבוא

15. צדיק מציינת כי סעיפים 1.3-1.6 הם מבוא לפרק 11. מציעה להעביר סעיפים אלה למבוא לתקן ולהתאימם במידת הצורך להחלטות שיתקבלו. מציינת כי סעיף 1.3 מגדיר מכשיר פיננסי, סעיף 1.4 מפרט את אופן המדידה של מכשיר פיננסי בסיסי, סעיף 1.5 מביא דוגמאות למכשירים פיננסיים בסיסיים וסעיף 1.6 מביא דוגמאות למכשירים פיננסיים שאינם בסיסיים.

16. היו"ר מבקש לדון בכל אחד מהסעיפים לאור הפערים הקיימים לעומת התקן האנגלי.

17. צדיק מציינת כי סעיף 1.3 מגדיר מכשיר פיננסי. מוסיפה כי ההגדרה תופיע במסגרת סעיף ההגדרות, אלא אם כן תהיה החלטה שלא לכלול את ההגדרה במסגרת ההצעה לתקן, אלא להפנות להגדרה הקיימת בתקן חשבונאות מספר 22.

18. היו"ר בדעה כי לפיכך הסעיף מיותר (אם במסגרת ההגדרות המונח יופיע). חבר הוועדה האחר מסכים. מציין כי קיימות הגדרות המופיעות גם בתקן חשבונאות מספר 22 וניתן בהצעה לתקן רק להפנות להגדרות אלה מבלי לחזור עליהן. צדיק משיבה כי זו חלופה אחת, אך קיימים תקנים רבים שבהם קיימות הגדרות זהות וזאת לצורך נוחות הקורא.

19. היו"ר מציע להעביר את הסעיפים למבוא ולדון בהם לאחר השלמת הדיון בהצעה לתקן.

סעיף 6א

20. צדיק מציינת כי בתקן האנגלי נוסף סעיף 6א הקובע כי "הסיווג לראשונה של מכשיר פיננסי יביא בחשבון תנאים חוזיים כולל אלה המתייחסים לשינויים עתידיים. מרגע שהסיווג של מכשיר פיננסי נקבע בהכרה לראשונה, בחינה מחדש בתקופות עוקבות נדרשת רק כאשר בוצע שינוי לתנאים החוזיים הרלוונטי לבחינת הסיווג." שואלת אם להוסיף סעיף זה.

21. חבר הוועדה החמישי מציין כי נושא זה נמצא כרגע בדיון ב IASB במסגרת הפרויקט של הון-התחייבות. מציין כי בדרך כלל הסיווג אכן נקבע בהכרה לראשונה ולא משתנה לאחר מכן, אך קיימים מצבים שבהם בעקבות שינויים שאינם שינויים בתנאים עלול להידרש שינוי סיווג.

מביא כדוגמה, אג"ח המיר שלאחר שנתיים פוקעת זכות ההמרה. מציין כי בעת הסיווג לראשונה מדובר על מכשיר פיננסי שאינו בסיסי שכן כולל את אופציית ההמרה אך לאחר שנתיים כאשר אופציית ההמרה פוקעת מדובר על אג"ח רגיל. מציין כי חלופה אחת היא לא לשנות את הסיווג לאחר שנתיים ואילו חלופה אחרת היא לשנות את הסיווג לאחר שנתיים.

22. היו"ר שואל מה היה הטיפול החשבונאי אילו לא נוסף הסעיף. חבר הוועדה החמישי משיב כי אילו לא נוסף הסעיף, המצב היה בדומה למצב הקיים כיום ב-IFRS והוא שמאחר שאין קביעה ברורה ניתן להפעיל שיקול דעת ולהחליט אם לשנות את סיווג המכשיר במקרים אלה או לא לשנותו.

23. חבר הוועדה האחר שואל אם ברור שכאשר יש שינוי בתנאים החוזיים נדרשת בחינה מחדש של הסיווג. היו"ר וחבר הוועדה החמישי משיבים בחיוב.

24. חבר הוועדה האחר שואל למה הכוונה שיש להביא בחשבון תנאים חוזיים כולל אלה המתייחסים לשינויים עתידיים בדוגמה של חבר הוועדה החמישי (שבה בחלק מחיי המכשיר התנאים שלו אינם של מכשיר פיננסי בסיסי ובחלק מחיי המכשיר התנאים שלו הם של מכשיר פיננסי בסיסי) וכיצד יש להביא אותם בחשבון. משתתף² משיב כי אם המכשיר כולל תנאים שאינם של מכשיר פיננסי בסיסי לכאורה הוא לא יסווג כמכשיר פיננסי בסיסי. חבר הוועדה האחר בדעה שיש לקבוע את אופן הטיפול בצורה ברורה. חבר הוועדה החמישי בדעה כי אופן הטיפול נובע מההגדרות של מכשיר פיננסי בסיסי.

25. חבר הוועדה החמישי מציין כי בדוגמה שנתן למכשיר פיננסי בסיסי יש מאפיין שמונע את סיווגו כמכשיר פיננסי בסיסי והמאפיין הזה פוקע לאחר תקופה מסוימת. מוסיף כי אם המכשיר נבחן לאחר פקיעת המאפיין, המכשיר הוא מכשיר פיננסי בסיסי. מציין כי בהתאם לסעיף 6א לא ניתן יהיה לסווג את המכשיר כמכשיר פיננסי בסיסי גם לאחר פקיעת המאפיין האמור. הדיון הוא אם הסיווג נקבע רק בעת ההכרה לראשונה או שיש לבחון את הסיווג גם בעת שינוי הנובע מתנאי המכשיר.

26. חבר הוועדה האחר בדעה כי יש לסווג מכשיר פיננסי בהתבסס על התנאים במועד ההכרה לראשונה תוך הבאה בחשבון של כל החלופות הקיימות לפי תנאי המכשיר וכי סיווג מחדש יבוצע רק בעת שינוי תנאים.

27. היו"ר שואל אם הסעיף דרוש לצורך כך. חבר הוועדה האחר בדעה כי ברור שבעת שינוי תנאים נדרש סיווג מחדש.

28. משתתף אחר בדעה כי סיווג מחדש עשוי להתרחש גם לאורך חיי המכשיר כאשר לא מבוצע שינוי תנאים, לדוגמה הלוואה לחמש שנים שכוללת זכות המרה רק בשנה הראשונה ולאחר מכן

² ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

- ההלוואה נהפכת להלוואה רגילה. בדעה כי החל מהשנה השנייה ההלוואה היא הלוואה המהווה מכשיר פיננסי בסיסי וקיומה של זכות המרה בשנה הראשונה לא צריך להביא לסיווג המכשיר כמכשיר פיננסי שאינו בסיסי בשנים הבאות. בדעה כי לא צריך להיות הבדל בטיפול החל מהשנה השנייה בין הלוואה רגילה לחמש שנים לבין הלוואה לחמש שנים שכוללת זכות המרה בשנה הראשונה. חבר הוועדה האחר מציין כי מדובר במכשיר שונה.
29. חבר הוועדה החמישי מציין כי מדובר במכשיר זהה להלוואה רגילה שהתקבלה בתחילת השנה השנייה והיא לארבע שנים והמכשירים יטופלו באופן שונה.
30. המשתתף בדעה שאין להכריע בנושא מאחר שהנושא נמצא כרגע בדיונים ב-IASB. המשתתף האחר מציין כי הדיון ב-IFRIC הוא לגבי החברה המנפיקה. מוסיף כי ייתכן שניתן להקיש מהטיפול על ידי החברה המנפיקה לטיפול על ידי החברה המשקיעה.
31. המשתתף האחר מציין כי קיימת פנייה מקדמית לרשות ניירות ערך בעניין שינוי מטבע לגבי חברה שהנפיקה אג"ח להמרה כאשר תוספת המימוש היתה בדולר והיה שינוי במטבע הפעילות משקל לדולר ועלתה השאלה אם כתוצאה משינוי המטבע ניתן לקבל גישה שאין לסווג מחדש את האג"ח להמרה. מציין כי רשות ניירות ערך קיבלה את עמדת החברה שניתן לבחור מדיניות חשבונאית בנושא זה. מוסיף כי אין המדובר במקרה זהה אך ניתן להקיש גם מהחלטת רשות ניירות ערך בנושא. בדעה כי יש לאפשר לחברה לבחור מדיניות חשבונאית לגבי סיווג מחדש בעת שינוי בתנאי המכשיר שנקבע מראש (כגון פקיעת זכות המרה).
32. חבר הוועדה הרביעי מציין כי הרישא של הסעיף חשוב על מנת להבהיר שיש להביא בחשבון גם תנאים עתידיים והוא ברוח ההצעה לתקן כולה. מוסיף כי לגבי הסיפא, ה-IASB קיבל החלטה טנטטיבית ב-20 ביוני אשר סותרת את הסיפא. מציין כי בהתאם להחלטה הטנטטיבית שינוי במהות התנאים החוזיים הנובע משינוי בנסיבות מוגדרות ידרוש סיווג מחדש (לא כל שינוי בנסיבות). מציין כי ה-IASB לא קיבל את הגישה שמדובר בבחירת מדיניות חשבונאית. בדעה שיש להוריד את הסיפא ולא להתייחס בשלב זה לסיווג מחדש.
33. משתתף נוסף שואל אם בדוגמה של המשתתף האחר לא נאות יותר לפצל את המכשיר לשני רכיבים – זכות המרה והלוואה. חבר הוועדה החמישי מציין כי מדובר על הפרדה של נגזר – מודל אשר לא קיים יותר ב-IFRS וגם לא ב-IFRS for SME.
34. המשתתף הנוסף משיב כי אם המטרה היא להקל ולא לדרוש פיצול של נגזר משובץ אזי יש לאפשר את הסיווג מחדש לאחר שאופציית ההמרה פוקעת.
35. המשתתף האחר מסכים עם המשתתף הנוסף שכלכלית יש להפריד לשני רכיבים.
36. היו"ר מציין כי מאחר שהנושא עדיין בדיונים ב-IASB, מציע לא לדון בכך כרגע. מציע לקבל את הצעת חבר הוועדה הרביעי ולהשאיר רק את המשפט הראשון.

37. חבר הוועדה בדעה שאין לאמץ את הסעיף כלל מאחר שהרישא היא ברורה מאליה והסיפא מיועד למנוע עיוות שלא לגמרי ברור מהו. מסכים עם המשתתף האחר והמשתתף הנוסף שיש לשנות את הסיווג של מכשיר כאשר התנאים של המכשיר משתנים כתוצאה לדוגמה מפקיעת אופציית המרה.

38. היו"ר מציין כי קיימות 3 חלופות:

א. לא לכלול את הסעיף.

ב. להשאיר את המשפט הראשון ולהשמיט את הסיפא.

ג. להשאיר את הסעיף במלואו.

39. היו"ר וחבר הוועדה תומכים בחלופה א. חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי תומכים אף הם בחלופה א מאחר שאין הבדל לעומת חלופה ב (האמירה במשפט הראשון בסעיף חוזרת על האמור בתקן).

40. **היו"ר מסכם כי סעיף 1.א6 לא ייכלל בהצעה לתקן.**

41. חבר הוועדה הנוסף מציין כי החלטה הטנטטיבית של ה-IASB היא לגבי צד המנפיק ולא לגבי צד המחזיק ולכן לא בטוח שגם החלטה סופית של ה-IASB תשפיע על תקן זה.

42. המשתתף האחר שואל אם מאחר שמדובר בתקן לחברות פרטיות אין מטרה לצמצם את דרישות המדידה של מכשירים פיננסיים בשווי הוגן מאחר שמדובר על הכבדה משמעותית על חברות אלה. מוסיף כי אם חברה פרטית החליטה להשקיע בהלוואה המירה, אופציה או מכשיר מורכב, עליה להיות מוכנה גם לנטל במדידת שווי הוגן, אך השאלה עולה לגבי השקעה במכשירים פשוטים יותר. מוסיף כי מאחר שאין כוונה לאמץ את IFRS 9 לחברות הפרטיות יש לשקול מדידה לפי עלות מופחתת או עלות למכשירים אלה על מנת להקל על חברות. מסכים לגבי השמטת הסעיף ומתן אפשרות לחברה להפעיל שיקול דעת מאחר שאין המדובר במצבים שכיחים.

43. היו"ר מציין כי פרקים 11 ו-12 ב-IFRS for SME מקלים מאוד יחסית ל-IFRS 9. מוסיף כי במרבית המקרים יהיה מדובר במכשיר פיננסי בסיסי ואם מדובר במכשיר פיננסי לא בסיסי, אזי מדידה לפי שווי הוגן היא ראויה.

44. חבר הוועדה החמישי מציין כי ההגדרה של מכשיר פיננסי בסיסי תואמת באופן עקרוני את התנאים של IFRS 9 של SPPI, ללא הפרשנויות וההנחיות הנוספות שקיימות ב-IFRS 9. מוסיף כי קיימת הקלה במדידה רק כאשר לא ניתן למדוד בשווי הוגן ללא עלות או מאמץ מופרזים.

45. צדיק מסכימה ומציינת כי כל מכשיר שאינו מקיים את התנאים של מכשיר פיננסי בסיסי נדרש להימדד בשווי הוגן, אלא אם כן אין למכשיר מחיר מצוטט ולא ניתן לאמוד את שווי ההוגן באופן מהימן בדרך אחרת ללא עלות או מאמץ מופרזים.
46. המשתתף האחר מציין כי בחברות הפרטיות נפוצות הלוואות בעלים לחברות מוחזקות, אשר במרבית המקרים לא יקיימו את תנאי SPPI (הלוואות נחותות או הלוואות ללא מועד פירעון). שואל מה דרישת ההצעה לתקן למדידתם.
47. המשתתף בדעה כי יש להוציא מהתחולה הלוואות והלוואות המירות לחברות כלולות וכן השקעות במניות בכורה המהוות במהות חלק מההשקעה. המשתתף האחר מסכים.
48. המשתתף האחר מציין כי יש לשקול אם שיטת השכבות מקובלת או לא.
49. צדיק מציינת כי ההקלה של אי מדידה בשווי הוגן של מכשיר פיננסי שאינו בסיסי אינה חלה על מועד ההכרה לראשונה.
50. המשתתף בדעה כי אין לדרוש מדידה בשווי הוגן של הלוואות אלה.
51. המשתתף האחר מציין כי תקן חשבונאות מספר 23, דורש מדידה בשווי הוגן של עסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. צדיק מציינת כי בעת הדיון בהחלת התקן על חברות פרטיות הועלתה הטענה שיש לקבוע תחילה תקן למכשירים פיננסיים ואין הגיון לקבוע בתקן זה הוראות שיסתרו את תקן חשבונאות מספר 23.
52. המשתתף בדעה כי השקעות בהלוואות לחברות כלולות שבוצעו חלף השקעה בהון החברות הכלולות משיקולי מס, יש להוציא מתחולה. בדעה כי הוצאה מתחולה זו תקל משמעותית על החברות הפרטיות. מוסיף כי חברה פרטית שהשקיעה בהלוואה המירה של צד ג' תידרש למדוד הלוואה זו בשווי הוגן ויש לכך הצדקה.
53. המשתתף הנוסף שואל כיצד יוצגו ההשקעות בהלוואות לחברות כלולות. המשתתף משיב שיוצגו כחלק מההשקעה בחברה הכלולה ומציע ליישם את גישת השכבות.
54. חבר הוועדה הנוסף שואל אם הכוונה ליישם את גישת השכבות גם לרווחים או רק להפסדים. מציין כי הפירעון של חלק מההלוואות הוא רק מחלוקות לבעלים.
55. המשתתף האחר מציין כי לפני שפורסם תיקון ל-28 IAS ול-9 IFRS הוכן נייר עמדה של המוסד לתקינה אשר מצדיק את גישת השכבות לפי IFRS. בדעה כי יש לשקול באיזה אופן ליישם את גישת Hypothetical liquidation at book value. מציין כי קיימות חברות פרטיות רבות אשר

משקיעות בחברות סטארט-אפ ובחברות טכנולוגיה במניות בכורה או בסבבי גיוס שונים. בדעה כי אם מדובר בישות השקעה, יש למדוד בשווי הוגן, אך אם אין המדובר בישות השקעה אין לדרוש מדידה אשר תוביל לספירה כפולה של הפסדים.

56. המשתתף הנוסף מציין כי השקעה באמצעות הלוואות בעלים או שטרי הון היא נוחה יותר (אין צורך באישור ביהמ"ש בעת משיכה) ולכן גם נפוצה מאוד. בדעה כי יש לקבוע שאם מדובר על הלוואה כגון הלוואות בעלים או שטרי הון או הלוואה שהיא במהותה השקעה בחברה הכלולה או בחברה הבת, יש להציגם במסגרת סעיף ההשקעה בחברה הכלולה או בחברה הבת ויש למדוד לפי עלות או לפי ערך נוכחי.

57. המשתתף מציין כי הריבית שנקבעת על ידי רשות המיסים לצרכי מס אינה מהווה בהכרח תנאי שוק. מסכים עם המשתתף הנוסף שיש לדרוש מדידה של הלוואות מסוג זה בעלות מופחתת ולא בשווי הוגן.

58. חבר הוועדה החמישי מציין כי בג"ד 68 קיימת התייחסות מסוימת לגבי משיכת הפסדים כאשר קיימת ערבות וניתן להרחיב את הסעיף.

59. משתתף רביעי מסכים שיש להוציא מתחולה את ההלוואות לחברות מוחזקות ושהלוואות אלה יטופלו במסגרת חשבון ההשקעה כפי שנהוג היום בפרקטיקה. מציין כי אין להכביד על החברות הפרטיות.

60. חבר הוועדה הנוסף מסכים להצעה להוציא מתחולה הלוואות מסוג זה לחברות מוחזקות. שואל מה עמדת המשתתף האחר לגבי השקעות בהלוואות לחברות שאין לחברה המחזיקה השפעה מהותית בהן. בדעה כי יש ליישם לגבי השקעות בהלוואות אלה את הוראות ההצעה לתקן. המשתתף הרביעי מסכים. המשתתף האחר מסכים עם חבר הוועדה החמישי והמשתתף הרביעי לגבי ההחלטה מההצעה לתקן וההרחבה במסגרת ג"ד 68 לגבי יישום שיטת השווי המאזני לפי גישת השכבות (אשר פותרת גם מקרים שבהם הלוואות אינן באופן יחסי). מציין כי ב-IAS 28 וב-IAS 21 יש הוראות לגבי אילו הלוואות יכללו במסגרת ההשקעה וניתן לאמץ אותם.

61. חבר הוועדה האחר בדעה שאין לאמץ הוראות אלה אלא להחריג באופן גורף את כלל הלוואות לחברות כלולות ולמדוד אותן במועד ההכרה לראשונה לפי עלות ואם הלוואות יינתנו בתנאי שווי הוגן לא תיווצר סתירה למדידה לפי ההצעה לתקן. מוסיף כי לגבי משיכת הפסדים מחברות כלולות תיושם גישת השכבות בהתאם לג"ד 68. בדעה כי אין לקבוע מה יהיה הטיפול בהלוואות אלה בג"ד 68. חבר הוועדה הנוסף מסכים.

62. המשתתף האחר שואל מה הטיפול בהלוואה המירה לחברה שאינה חברה מוחזקת בהתאם להצעה לתקן. צדיק מציינת כי יש למדוד בשווי הוגן בהכרה לראשונה ולאחר מכן אם מדובר על

- מכשיר הוני יש למדוד בשווי הוגן אם יש מחיר מצוטט או שניתן לאמוד באופן מהימן את השווי ההוגן ללא עלות או מאמץ מופרזים ואם מדובר על מכשיר חוב יש למדוד בשווי הוגן.
63. חבר הוועדה החמישי מציין כי במרבית המקרים אם ההלוואה היא לחברה שאינה חברה מוחזקת תמחור ההלוואה יהיה בתנאי שווי הוגן.
64. המשתתף האחר שואל מה הטיפול בנכס פיננסי הנובע מתמורה המותנית ברווחים של חברה אשר נמכרה על ידי חברת החזקות. מסכים שבעת הכרה לראשונה יש למדוד בשווי הוגן. שואל לגבי המדידה העוקבת. חבר הוועדה הנוסף מציין כי יש למדוד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד וכי ההקלות חלות רק על מכשיר הוני או חוזה הקשור למכשיר הוני.
65. המשתתף מציין כי אם היה מבוצע פיצול של רכיב התחייבותי ורכיב הוני, כפי שציין המשתתף הנוסף וכפי שכלכלית נאות יותר, התוצאה היתה מכשיר חוב שהיה נמדד בעלות מופחתת והרכיב ההוני היה נמדד בשווי הוגן אלא אם כן מחירו אינו מצוטט ולא ניתן לקבוע את שווי ההוגן באופן מהימן ללא עלות או מאמץ מופרזים ואז היה נמדד בעלות.
66. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ב-IFRS for SME אין הפרדה של נגזר משובץ. בדעה כי אם חברה פרטית נותנת הלוואה המירה לחברה שאין לה בה השפעה מהותית, כלומר כמשקיע פיננסי, היא אמורה להיות מסוגלת לקבוע את השווי ההוגן של הלוואה כזו. מוסיף כי משקיע שבחר בהשקעה במכשיר מורכב הוא משקיע מתוחכם יותר.
67. המשתתף בדעה כי קיים קושי משמעותי במדידת הלוואות לצדדים קשורים או תמורות מותנות בשווי הוגן ואין לחייב חברות פרטיות במדידה כזו.
68. המשתתף האחר שואל את חבר הוועדה הנוסף מדוע להקל דווקא על מדידה של מכשירים הוניים ולא של מכשירי חוב או מכשירים מורכבים. חבר הוועדה הנוסף משיב כי אלה הן הוראות ה-IFRS for SME ולא דעה אישית.
69. המשתתף האחר מציין כי מדובר על הצעה לתקן שאינה בהתאם ל-IFRS 9. חבר הוועדה האחר מסכים ומציין כי התקיים דיון בנושא ועמדתו היתה שיש להתבסס על IFRS 9 ולספק הקלות מסוימות, אך עמדה זו לא התקבלה. חבר הוועדה החמישי מציין כי הדיון בנושא התקיים לפני שתי ישיבות והוחלט על אימוץ ה-IFRS for SME.
70. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הקושי הוא שלעיתים ה-IFRS for SME אינו עקבי בעצמו.
71. היו"ר מציין כי ההחלטה התקבלה שיש לבסס את ההצעה לתקן מכשירים פיננסיים על ה-IFRS for SME.

72. חבר הוועדה האחר מציין כי יש לבחון החלטה זו בשנית לאחר הבנת כל המשמעויות של יישום IFRS for SME. היו"ר מציין כי ההחלטה לבסס את ההצעה לתקן מכשירים פיננסיים על ה- IFRS for SME נבעה גם מכך שגיבוש הצעה לתקן המבוססת על IFRS תארך חודשים ארוכים.

73. המשתתף האחר מבקש שההחלטה תיבחן בשנית לאחר הדיון הפרטני בסעיפי ההצעה לתקן.

74. היו"ר מסכים לבקשה ומציין כי ייערך דיון כולל לגבי ההצעה לתקן לאחר גיבושו.

75. היו"ר מסכם כי כל ההלוואות לחברות מוחזקות יוחרגו מתחולה.

תחולה

76. צדיק מציינת כי סעיף 1.7(א) מחריג השקעות בחברות בנות, בחברות כלולות ועסקאות משותפות. מוסיפה כי בהתאם להחלטה שהתקבלה, להחרגה זו תוסף ההחרגה של הלוואות לחברות אלה. מציינת כי בנוסף הוחרגו ההשקעה במכשירים מורכבים של חברות בנות, חברות כלולות ועסקאות משותפות המטופלות בהתאם לסעיפים 101-106 לתקן חשבונאות מספר 22.

77. משתתף חמישי שואל אם אין צורך להבהיר שגם הלוואות לחברות בנות יוחרגו מההצעה לתקן. צדיק משיבה כי ההחרגה תהיה לגבי הלוואות לחברות בנות, לחברות כלולות ולעסקאות משותפות. המשתתף החמישי מציין כי ניתן יהיה להתייחס לחברות מוחזקות.

השקעות של ישויות השקעה

78. צדיק מציינת כי סעיף 1.7(א1) מחריג השקעות (ני"ע סחירים, ני"ע לא סחירים, חברות כלולות, חברות בנות ועסקאות משותפות) של ישויות השקעה שמטופלות בהתאם לתקן חשבונאות מספר 37 (נמדדות לפי שווי הוגן) וזאת בהתאם להערתו של המשתתף האחר מהישיבה הקודמת. שואלת אם מדידה לפי שווי הוגן נדרשת גם בהלוואות לחברות המוחזקות על ידי ישויות השקעה. מציינת כי תקן חשבונאות מספר 37 אינו מתייחס מפורשות להלוואות הניתנות לחברות אלה על ידי ישות השקעה.

79. חבר הוועדה הנוסף שואל אם אין אמירה בתקן חשבונאות 37 לפיה יש למדוד כל השקעה בשווי הוגן, כאשר תקן חשבונאות אחר דורש או מאפשר זאת. צדיק מציינת כי הוראה כזו קיימת לגבי פריטים כגון נדל"ן להשקעה ומדידה כזו מהווה סימן לכך שמדובר בישות השקעה.

80. צדיק מציינת כי תקן חשבונאות מספר 37 אינו מתייחס למדידה של מכשירי חוב לחברות אשר נמדדות בשווי הוגן.

81. היו"ר בדעה כי במסגרת ההצעה לתקן ההחרגה של "השקעות של ישויות השקעה" היא מספיקה וכי במסגרת תקן חשבונאות מספר 37 ניתן לקבוע טיפול חשבונאי, אם בכלל.

82. המשתתף מציין כי ב-IFRS מכשירי חוב כאלה הם בתחולת 9 IFRS וסביר שימדדו בשווי הוגן מאחר שהם מנוהלים לפי שווי הוגן. מציין כי הוצאה מתחולה מההצעה לתקן ללא קביעת הטיפול החשבונאי בתקן חשבונאות מספר 37 תיצור לקונה.
83. היו"ר שואל מדוע לא להחיל את ההצעה לתקן על השקעות במכשירי חוב כאלה. מציין כי יהיה צורך לבחון אם מכשירי החוב הם בסיסיים או שאינם בסיסיים ולמדוד בהתאם.
84. המשתתף משיב כי בתקינה הבינלאומית הלוואות כאלה ימדדו בשווי הוגן מאחר שנכסים אלה מנוהלים בשווי הוגן.
85. חבר הוועדה הרביעי מציין כי אם ההצעה לתקן תחול על השקעות במכשירי חוב אלה והן ימדדו בעלות מופחתת (במידה שמדובר על מכשיר חוב בסיסי) תהיה הפרה של ההגדרה של ישות השקעה אשר דורשת מדידה בשווי הוגן של כל הנכסים שלה. מציין כי בנספח לתקן חשבונאות מספר 37 נקבע כי מרבית הנכסים של ישות השקעה צריכים להימדד בשווי הוגן על מנת שהישות תקיים את ההגדרה של ישות השקעה.
86. המשתתף החמישי מסכים שגם השקעה במכשירי חוב של ישות השקעה צריכה להימדד בשווי הוגן לצורך קיום ההגדרה של ישות השקעה. בדעה כי לא ייתכן שהשקעות במניות של ישות השקעה ימדדו בשווי הוגן והשקעות במכשירי חוב ימדדו בעלות מופחתת. חבר הוועדה הנוסף, המשתתף וחבר הוועדה הרביעי מסכימים.
87. היו"ר שואל אם ההחרגה בסעיף (א1) מספיקה. צדיק משיבה כי ההחרגה אינה מספיקה וכי ניתן לקבוע כי השקעות במכשירי חוב של ישות השקעה הן מכשירים פיננסיים שאינם בסיסיים ולפיכך ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
88. חבר הוועדה הרביעי מציין כי בהתאם לסעיף 85ב ל-10 IFRS ישות השקעה תמדוד את נכסיה הפיננסיים בשווי הוגן.
89. המשתתף מבהיר שבהתאם לתקינה הבינלאומית ההשקעה במניות של ישויות השקעה נמדדת בשווי הוגן בהתאם ל-10 IFRS, אך ההשקעה במכשירי חוב של ישויות השקעה היא בתחולת 9 IFRS ונמדדת אף היא בשווי הוגן.
90. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בתקן חשבונאות מספר 37 יש את סעיפים 10א-12 לפיהם "אלמנט חיוני של ישות השקעה היא שישות זו מודדת ומעריכה את הביצועים של למעשה כל השקעותיה על בסיס שווי הוגן, מכיוון ששימוש בשווי הוגן יביא למידע רלוונטי יותר מאשר, לדוגמה, איחוד חברות הבנות שלה, איחוד יחסי של חברות בשליטה משותפת שלה או שימוש בשיטת השווי המאזני לחלקה בחברות כלולות. כדי להוכיח שישות השקעה מקיימת אלמנט זה של ההגדרה, ישות השקעה(א) מספקת למשקיעים מידע בדבר שווי הוגן ומודדת למעשה את

כל השקעותיה בשווי הוגן בדוחותיה הכספיים בכל עת ששווי הוגן נדרש או מותר בהתאם לתקני חשבונאות. " מוסיף כי בהמשך קיימת התייחסות רק לנדל"ן להשקעה וקיימת אמירה שייתכן שלישות השקעה יהיו נכסים שאינם נכסי השקעה שלא ימדדו בשווי הוגן. מוסיף כי תקן חשבונאות מספר 37 אינו מתייחס לנכסי השקעה אחרים.

91. חבר הוועדה הרביעי מציע להחריג מההצעה לתקן או לתקן את תקן חשבונאות מספר 37 ולהבהיר את הטיפול בהשקעות במכשירי חוב. חבר הוועדה הנוסף והמשתתף מסכימים. מעדיפים לתקן את תקן חשבונאות מספר 37.

92. צדיק שואלת אם עדיף לקבוע בהצעה לתקן שהשקעות כאלה לא יחשבו מכשיר פיננסי בסיסי או לתקן את תקן חשבונאות מספר 37 ולקבוע את הטיפול החשבונאי. חבר הוועדה החמישי בדעה שיש לתקן את תקן חשבונאות מספר 37.

93. **צדיק מסכמת כי מההצעה לתקן יוחרגו מכשירים פיננסיים המוחזקים על ידי ישות השקעה וכי לתקן חשבונאות מספר 37 יוסף סעיף הקובע כי ישות השקעה תמדוד השקעות במכשירים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.**

מכשירים הוניים שהונפקו על ידי הישות

94. צדיק מציינת כי ההצעה לתקן אינה חלה על מכשירים הוניים שהונפקו על ידי הישות כולל הרכיב ההוני של מכשירים פיננסיים מורכבים שהונפקו על ידי הישות. מוסיפה כי בתקן האנגלי הנוסח מעט שונה.

95. משתתף שישי מצייין כי מהסעיף לא ברור שמדובר על מכשירים הוניים שהונפקו ויש להבהיר זאת. מציע להוסיף "שהנפיקה הישות המדווחת". המשתתף החמישי מציע לכתוב "מכשירים פיננסיים אשר מקיימים את ההגדרה של הון עצמי של הישות". **מוסכם על הנוכחים.**

חכירות

96. צדיק מציינת כי פרק 11 מחריג חכירות שחל עליהם פרק 20 או סעיף 12.3(ו). מוסיפה כי מאחר שבתקינה הישראלית יהיה תקן אחד הובאה ההחלטה מפרק 12 לסעיף זה. מציינת כי המשמעות היא שהתקן לא יחול על חכירות למעט חכירות אשר עשויות לגרום להפסד למחכיר או לחוכר כתוצאה מתנאים חוזיים שאינם קשורים ל (1) שינויים במחיר של הנכס המוחכר (2) שינויים בשער החליפין (3) שינויים בתשלומי החכירה המבוססים על שיעורי ריבית שוק משתנים, או (4) הפרה על ידי אחד הצדדים.

97. חבר הוועדה הנוסף שואל אם אין להוסיף גם הצמדה למדד המחירים לצרכן בישראל.

98. חבר הוועדה החמישי שואל אם התקן לא אמור לחול על חוזה חכירה מכביד. מצייין כי תקן חשבונאות מספר 10 חל על חוזים מכבידים.

99. חבר הוועדה הנוסף מציין כי כוונת חבר הוועדה החמישי היא לחוזה מכביד מצד החוכר, אשר בדרך כלל יתרחש כאשר החוכר מעוניין לסיים את החוזה. שואל אם מצב כזה אינו מהווה הפרה. חבר הוועדה החמישי משיב כי אם בוצעה הפרה ונדרש תשלום קנס מדובר על התחייבות פיננסית, אך השאלה היא לגבי התקופה הקודמת להפרה.
100. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מטרת ההחרגה היא לטפל בנגזרים משובצים ולקבוע כי חכירות שיש בהם נגזר משובץ הם בתחולת התקן.
101. חבר הוועדה החמישי שואל אם התקן יחול על חכירה הצמודה למחיר הזהב. חבר הוועדה הנוסף משיב כי בהתאם ל-IFRS for SME פרק 12 יחול על חכירה כזו.
102. המשתתף מציין כי תוצאת החרגה זו אינה סבירה עבור חברות פרטיות.
103. צדיק מציעה להחריג את כל החכירות מההצעה לתקן. היו"ר מסכים.
104. חבר הוועדה הרביעי מציע להשתמש בהוראות של 9 IFRS ולהחריג חכירות מלבד הוראות גריעה וירידת ערך שיחולו על חייבים בגין חכירה. צדיק משיבה כי הוראה זו מופיעה בסיפא של הסעיף.
105. חבר הוועדה הנוסף וחבר הוועדה החמישי מסכימים להצעת צדיק והיו"ר.
106. המשתתף השישי שואל מדוע לא להחיל את ההצעה לתקן על חייבים בגין חכירה. חבר הוועדה הנוסף משיב כי הטיפול בחייבים בגין חכירה הוא בהתאם לטיפול בחכירות.
107. צדיק מציינת כי משמעות החלת ההצעה לתקן היא בדיקת תנאי SPPI ואם תנאים אלה אינם מתקיימים יש למדוד את החייבים בגין חכירה בשווי הוגן.
108. חבר הוועדה החמישי משיב כי עד כה בפרקטיקה בהעדר תקן חכירות ישראלי אומצה התקינה הבינלאומית הקודמת או התקינה האמריקאית הקודמת ותקנים אלה יושמו לגבי חייבים בגין חכירות. בדעה כי אם יקבע תקן חכירות, יהיה צורך לדון בטיפול החשבונאי בחייבים בגין חכירה.
109. חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה הרביעי מסכימים להצעת צדיק והיו"ר. חבר הוועדה הרביעי מציין כי חסרה התייחסות לנגזר המשובץ בחכירה בדומה לתקן בינלאומי 39.

110. חבר הוועדה החמישי בדעה שיש לבחון אם יש לדרוש הפרדה של נגזר משובץ בתקינה הישראלית המיועדת לחברות פרטיות. המשתתף האחר מוסיף כי שאלה זו רלוונטית לא רק לחוזי חכירה, אלא גם למכשירים פיננסיים אחרים כגון פקדון. חבר הוועדה הרביעי מסכים.

111. היו"ר מסכם כי מההצעה לתקן יוחרגו חכירות, אך דרישות גריעה וירידת ערך יחולו על חייבים בגין חכירה, כאמור בסיפא. מוסיף כי יתקיים דיון בהמשך לגבי נגזרים משובצים ובהתאם להחלטה ייתכן שיהיה צורך לתקן את סעיף זה.

תוכניות הטבות עובד ועסקאות תשלום מבוסס מניות

112. צדיק מציינת כי ההצעה לתקן אינה חלה גם על זכויות ומחויבויות של מעסיקים הנובעות מתוכניות הטבות עובד, שעליהן חל תקן חשבונאות מספר 39 וגם על מכשירים פיננסיים, חוזים ומחויבויות בהתאם לעסקאות תשלום מבוסס-מניות שעליהן חל תקן חשבונאות מספר 24 תשלום מבוסס מניות.

113. צדיק מציינת כי מוצע להוסיף את סעיפים 12.4 ו-12.5 לתחולה. מציינת כי סעיפים אלה קיימים גם בתקן חשבונאות מספר 22. מוסיפה כי ההצעה לתקן תחול גם על חוזים לרכוש או למכור פריט לא פיננסי אם החוזה יכול להיות מסולק נטו במזומן או על ידי החלפת מכשירים פיננסיים, אלא אם כן ההתקשרות בחוזים היתה לצרכי הרכישה, המכירה או השימוש של הישות.

114. חבר הוועדה החמישי מצייין כי יש לדון אם לכלול חוזים אלה בתחולת התקן עבור חברות הפרטיות. מצייין כי המשמעות היא שחוזים שונים של דילרים, שלא טופלו עד היום כמכשירים פיננסיים יכללו בתחולת התקן. מצייין כי אין בהצעה לתקן את ההגדרה של "סילוק נטו", אך אם הכוונה היא לאמץ את ההגדרה של סילוק נטו מ-IFRS 9 מדובר על הגדרה רחבה מאוד. מוסיף כי לא בטוח שיש להחיל את התקן על חוזים אלה שמדידתם לפי ההצעה לתקן תהיה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. מביא כדוגמה חוזים לרכישת גז טבעי אשר נמכרים מיד ומופק מהם רווח של דילרים.

115. צדיק מציינת כי תקן חשבונאות מספר 22 קבע כי מדובר על מכשירים פיננסיים. חבר הוועדה החמישי מצייין כי תקן חשבונאות מספר 22 לא קבע את אופן המדידה של חוזים אלה. מצייין כי ייתכן שיש לקבוע שרק אם קיים מחיר מצוטט לחוזים או שניתן לקבוע באופן מהימן את השווי ההוגן יש למדוד את החוזים בשווי הוגן.

116. חבר הוועדה החמישי בדעה שיש למדוד חוזי future על סחורות שיש כוונה לסלק בנטו או אופציות על מחירי סחורות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. מוסיף כי חוזים של דילר לגבי סחורות שאין להם מחיר מצוטט אין למדוד בשווי הוגן.

117. חבר הוועדה החמישי מציין כי קיימות פרשנויות בתקינה הבינלאומית מתי ההקלה של שימוש עצמי תינתן. מביא כדוגמה מצבים בהם החברה למרות שטענה לשימוש עצמי, ביצעה בסופו של דבר סילוק בנטו (עקב תנאי שוק) מספר פעמים ומציין כי לחברה כזו אין אפשרות לטעון לשימוש עצמי למשך תקופה מסוימת. בדעה כי אין להחיל פרשנות זו על חברות פרטיות. מציע לקבוע במפורש איזו חוזים ימדדו בשווי הוגן. חבר הוועדה האחר מסכים.

118. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בהתאם לתקן האנגלי כל החוזים העתידיים הם בתחולת התקן וימדדו בשווי הוגן.

119. המשתתף מציין כי יש לשקול זאת, מאחר שהסעיף מיועד לברוקרים/דילרים. מוסיף כי לעיתים לחברה יש עודפי מלאי בתקופה מסוימת ולכן מבצעת חוזה כזה באופן חד פעמי ואין הצדקה לדרוש מדידה בשווי הוגן. מסכים עם חבר הוועדה החמישי שיש לאפיין את החוזים שעליהם יש להחיל את התקן וייתכן שאכן רק על ברוקרים/דילרים.

120. היו"ר מבקש מהנוכחים להביא לישיבה הבאה הצעה לגבי אילו חוזים לרכישת פריטים לא כספיים יש להחיל את התקן.

121. היו"ר נועל את הישיבה.